

IKASLEAREN GIDA

Sexualitatearen Psikologia

**Ikasturtea:
2016-2017**

TITULAZIOA: PSIKOLOGIAKO GRADUA

ZENTROA: PSIKOLOGIAKO FAKULTATEA IKASTURTEA: 2016-2017

IKASLEAREN GIDA

1. IKASGAIAREN OINARRIZKO DATUAK

IZENA: Sexualitatearen Psikologia

KODIGOA:	IKASTURTEA: 2016/17	
MATERIA MOTA= P (D=Adarreko Oinarrizkoa; S=Beste adarretako Oinarrizkoa; Y=Gradu bukaerako proiektua; O=Derrigorrezkoa edo P=Hautazkoa)		
Kredituak ECTS:	KURTSOA:	LAUHILABETEA: 1.
Aurre-baldintzak:		
Gomendioak:		

2. IRAKASKUNTZA TALDEAREN OINARRIZKO DATUAK

IZENA: Javier Gómez Zapiain

ZENTROA/SAILA: Psikologiako Fakultatea/ Nortasun, ebaluaketa y tratamendu psikologikoak

ALORRA: Nortasun, ebaluaketa eta tratamendu psikologikoak

BULEGO ZENBAKIA: 1D16 | E-MAIL gomez.zapiain@ehu.es | TLF: 943015657

URL WEB: www.ehu.es/zapiain

IZENA: Nerea Sancho Esnaola

ZENTROA/SAILA: Psikologiako Fakultatea/ Nortasun, ebaluaketa y tratamendu psikologikoak

ALORRA: Nortasun, ebaluaketa eta tratamendu psikologikoak

BULEGO ZENBAKIA: | E-MAIL nerea.sancho@ehu.es | TLF: 943015385

URL WEB:

IZENA:

ZENTROA/SAILA:

ALORRA: | E-MAIL | TLF:

BULEGO ZENBAKIA:

URL WEB:

IZENA:

ZENTROA/SAILA:

ALORRA: | E-MAIL | TLF:

BULEGO ZENBAKIA:

URL WEB:

3. IKASGAIAREN KONPETENTZIA ESPEZIFIKO ETA TRANBERTSALAK

Konpetentzia zenbakia	Konpetentziak
1	Sexualitatearen ikuspegi holistiko bat garatu eta transmititzen ikasi, gizakiaren ikuspegi osatu bat sortu ahal izateko.
2	Sexualitatearekiko jarrera aldatzeko estrategiak diseinatzen jakin, jarrerak sexu jokaeretan eta profesionalen interbentzioetan duten eragina ezagutuz.
3	Sexuazioak identitatearen eraikuntzan duen efektua ezagutu, gizakiaren ikuspegi osatu bat garatu ahal izateko.
4	Desioaren egitura ezagutu, bere artikulazio psikologikoa eta bere adierazpena sexu jokaeretan, bizitza zikloaren ikuspegitik.
5	Sexu desirari lotutako afektu eta emozioak ezagutu: Amodioa, maitemintzea eta lotura afektiboa.
6	Zailtasun eta nahaste psikosexualak ezagutu eta bere ulermenerako, tratamendurako edo deribaziorako baliabideak lortu.
7	Sexu hezkuntzaren oinarritzko printzipioak ezagutu, helburuak, edukiak, metodologiak eta programa garrantzitsuak, beharren arabera interbenitu ahal izateko.
8	Profesionalki kompetentea izatea, indibidualki eta taldeekin, sexualitatearekin zerikusia duten ekintza guztietan.

4. PROGRAMA

4.1. PROGRAMA TEORIKOA GARATUA

1.- Sexualitatearen oinarrizko kontzeptuak.

- 1.1.-Sarrera.
- 1.2.- Sexuaren jatorria eta bere izaera bio-psiko-soziala.
- 1.3.- Zenbait hurbilketa kontzeptualak.
- 1.4.- Hurbilketa kontzeptualen sintesia.
- 1.5.- Sexualitatearen kontzeptua interbentzio alorrean.

2.- Sexualitatearekiko jarrerak.

- 2.1.- Zer dira jarrerak?
- 2.2.- Jarreraren egitura.
- 2.3.- Jarrera positiboaren sorrera eta jarrera aldaketetarako estrategiak.
- 2.4.- Sexualitatearekiko jarrerak.

3.- Sexu identitatea.

- 3.1.-Sarrera.
- 3.2.- Sexua eta generoa, hainbat argibide kontzeptual.
- 3.3.-Sexu eta genero identitatea, identitate orokorraren baitan.
- 3.4.- Genero rola. Androginiaren ekarpena, sexu eta genero identitatea ulertzeko.
- 3.5.- Sexuazio prozesua.
- 3.6.- Desberdintze sexuala.
- 3.7.- Sexu eta genero identitatearen garapena haurtzaroan.
- 3.8.- Identitatearen garapena nerabezaroan, sexuazio prozesuarekiko.

4. – Sexu desira.

- 4.1.- Hurbilketa kontzeptualak.
- 4.2.- Sexu desiraren oinarri biofisiologikoetara hurbilketa.
- 4.3.- Sexu desira emozio bezala.
- 4.4.- Sexu desiraren garapena eta konfigurazioa.
- 4.5.- Sexu desiraren aktibazioa.
- 4.6.- Desiraren orientazioa.
- 4.7.-Identitatea, identifikazioak eta desiraren orientazioa.

5.- Afektuak eta sexualitatea.

- 5.1.- Sarrera.
- 5.2.- Desioa.
- 5.3.- Sexu erakarpena.
- 5.4.- Maitemintzea.

5.5.- Amodio esperientziaren osagaiak eta maitatzeko patroi edo moduak.

5.6.- Atxikimenduaren teoriaren aportazioak, harreman afektiboak ulertzeko.

6.- Sexu jokaerak haurtzaroan eta nerabezeroan.

6.1.- Sarrera.

6.2.- Haurren sexualitatearen ezaugarri nagusiak.

6.3.- Haurren sexu adierazpenak nerabezeroaren aurretik.

6.4.- Lotura afektiboa eta sexualitatea.

6.5.- Garapen sexuala nerabezeroan.

7.- Giza Erantzun Sexuala.

7.1.- Giza erantzun sexualari buruzko ezagutzaren bilakaera historikoa.

7.2.- Erantzun sexualaren zikloa, Masters eta Jonson.

7.3.- Erantzun sexuala. H.S. Kaplan.

7.4.- Schnarch-en eredu tridimensionalak.

7.5.- Erantzun sexualaren ezagutzari egindako beste aportazio batzuk.

7.6.- Giza erantzun sexualaren osagaiak.

7.6.1.- Sexu desioa.

7.6.2.- Sexu kitzikapena.

7.6.3.- Orgasmoa.

8.- Giza erantzun sexualean zailtasunak.

8.1.- Osasuna eta sexu zailtasunak.

8.2.- Sexu zailtasunen sailkapena.

8.3.- Disfuntzio sexuales ebaluaketa.

8.4.- Desioaren nahasteak.

8.5.- Kitzikapenaren nahasteak.

8.6.- Orgasmoaren nahasteak.

8.7.- Erantzun sexualaren ziklo psikofisiologikoaren beste nahaste batzuk.

9.- Sexu terapia.

9.1.- Sexu terapiaren oinarriko printzipioak.

9.2.- Sexu terapiaren helburuak..

9.3.- Interbentzio mailak sexu terapian.

9.4.- Zailtasun sexualen etiologia.

4.2. EGITARAU PRAKTIKOA(*)

Praktiketako Programa		
Praktika	Konpetentzia	Edukia
1	2	Jarrerak
2	3	Identitateak
3	5	Afektuak
4	4	Desioa eta Orientazioa
5	2 eta 8	Sexualitatea eta urritasunak
6	4	Sexu erantzuna
7	4	Sexu Erantzuna
8	6 eta 8	Kasu klinikoak
9	6 eta 8	Kasu klinikoak
10	6 eta 8	Kasu klinikoak
Tailerra	7	Sexu heziketa. Sexumuxu proiektua. Eusko Jaurlaritza/EHU
	7	Sexu heziketa. Sexumuxu proiektua. Eusko Jaurlaritza/EHU
	7	Sexu heziketa. Sexumuxu proiektua. Eusko Jaurlaritza/EHU
Mintegia	5	Atxikimendua eta sexualitatea
	5	Atxikimendua eta sexualitatea

(1) Lehenengo konpetentzia praktika guztietan dago inplizituki.

5.- IKASGAIAREN PLANIFIKAZIORAKO KRONOGRAMA (PSIKOPLAN-etik KOPIATU)

Semana	D.L.	Fechas	EM/CM (30 h.)	IP/PA (15 h.)	TA (13 h.)	Min/Sem (2 h.)	Horas no p. (60 h.)	Parcial	Entregable	Total
1	4	05/09- 09/09	EM/CM1=3	[---]	[---]	[---]	4			3
2	5	12/09- 16/09	EM/CM1=3	IP/PA1=2 IP/PA2=2	[---]	[---]	4			7
3	5	19/09- 23/09	EM/CM1=3	IP/PA1=2 IP/PA2=2	[---]	[---]	4			7
4	5	26/09- 30/09	EM/CM1=3	IP/PA1=2 IP/PA2=2	[---]	[---]	4			7
5	4	03/10- 07/10	EM/CM1=3	IP/PA1=2 IP/PA2=2	[---]	[---]	4			7
6	4	10/10- 14/10	EM/CM1=3	IP/PA1=2 IP/PA2=2	[---]	[---]	4			7
7	5	17/10- 21/10	EM/CM1=3	IP/PA1=2 IP/PA2=2	[---]	[---]	4			7
8	5	24/10- 28/10	EM/CM1=3	IP/PA1=2 IP/PA2=2	[---]	[---]	4			7
9	4	31/10- 04/11	EM/CM1=3	IP/PA1=1 IP/PA2=1	[---]	[---]	4			5
10	5	07/11- 11/11	EM/CM1=3	[---]	TA1=3 TA2=3	[---]	4			9
11	5	14/11- 18/11	[---]	[---]	TA1=3 TA2=3	[---]	4			6
12	5	21/11- 25/11	[---]	[---]	TA1=3 TA2=3	[---]	4			6
13	5	28/11- 02/12	[---]	[---]	TA1=2 TA2=2	[---]	4			4
14	0	05/12- 09/12	---	---	---	---	0			0
15	5	12/12- 16/12	[---]	[---]	TA1=2 TA2=2	[---]	4			4
16	4	19/12- 23/12	[---]	[---]	[---]	Min/Sem1=2 Min/Sem2=2 Min/Sem3=2	4			6

6. EBALUAZIO SISTEMA (ALDERDI TEORIKOA ETA PRAKTIKOA)

Ikasgaiaren arauak eta ebaluazioa.

- 1.- Ikasgaiaren ebaluaketa modu honetan egingo da: Proba objektibo moduko azterketa kurtsu bukaeran, notaren %100 balioa izango du.
- 2.- Praktiketako eduki teorikoak azterketan sartu daitezke.
- 3.- Taldekako lana ez dira derrigorrezkoak. Talde batek lana egiteko interesa badu, irakaslearen tutoretza beharrezkoa izango da.
- 4.- Ikasgaia suspendituz gero, ezin izango da errekupeketa egin lan baten bitartez.
- 5.- Ohorezko matrikula lortzeko, ebaluaketaz gain, beste meritu batzuk kontutan hartu daitezke, beste kandidatuen artean hautatu ahal izateko.

6. IRAKASGAI HONETAN, ASKI IZANGO DA AZTERKETARA EZ AGERTZEA, DEIALDIARI UKO EGITEKO.

7. DOKUMENTAZIOA/BIBLIOGRAFIA

OINARRIZKOA:

- Gómez-Zapiain, J. (2013) *Psicología de la Sexualidad*. Madrid: Alianza Editorial.
- Gómez-Zapiain, J. (2009). *Apego y sexualidad. Entre el vínculo afectivo y el deseo sexual*. Madrid: Alianza Editorial.
- Gómez Zapiain, J. (1997). *Avances en sexología*. Bilbao: Servicios de Publicaciones de la Universidad del País Vasco.
- López, F. y Fuertes, A. (1989). *Para comprender la sexualidad*. Estella, España: Verbo Divino.
- López, F. (2005). *La educación sexual*. Madrid: Biblioteca Nueva.
- Crooks, R., y Baur, K. (2000). *Nuestra sexualidad*. Madrid: Thomson Editores, S.A.
- Barberá, E. y Martínez Benloch, I. (Eds.). (2004). *Psicología y Género*. Madrid: Pearson / Prentice Hall.
- Fernández, J. (Ed.). (2000). *Intervención en los ámbitos de la sexología y la generología*. Fuertes, A., y López, F. (1997). *Aproximaciones al estudio de la sexualidad*. Salamanca: Amarú
- Gómez Zapiain, J. (1997). *Avances en sexología*. Bilbao: Servicios de Publicaciones de la Universidad del País Vasco.
- Kaplan, H. S. (1974). *The new sex therapy. Active treatment of sexual dysfunctions*. New York: Brunner and Mazel Publication. (Trad. cast: *La nueva terapia sexual*, Alianza editorial: Madrid, 1978)
- Kaplan, H. S. (1979). *Disorder of sexual desire and other new concepts and techni*Madrid: Pirámide
- Rathus, A. S., Nevid, J. S., y Fichner-Rathus, L. (2002). *Human Sexuality in a World of Diversity*. Boston: Pearson Education Company. (Traducción al castellano: A. S. Rathus, J. S. Nevid y L. Fichner-Rathus (2005) *Sexualidad Humana*. Madrid: Pearson-Prentice Hall.

OSAGARRIA:

- Mondimore, F. M. (1996). *A natural history of homosexuality*. Baltimore: The Johns Hopkins University Press. (Trad. cast: *Una historia natural de la homosexualidad*, Paídos: Barcelona, 1998.
- Leiblum, S. R., y Rosen, R. C. (Eds.). (1988). *Sexual desire disorders*. New York: Guilford Press.
- Leiblum, S. R., y Rosen, R. C. (Eds.). (2000). *Principles and practice of sex therapy (3rd ed.)*. New York, NY, US: The Guilford Press.
- López, F. (2002). *Sexo y afecto en personas con discapacidad*. Madrid: Biblioteca Nueva.
- López, F. (2009). *Amores y desamores. Procesos de vinculación y desvinculación sexuales y afectivos*. Madrid: Biblioteca Nueva.
- LeVay, S. (1993). *The Sexual Brain (E. R. Halfter, Trans.)*. London: The MIT Press. (Traducción al castellano: *El cerebro sexual*. Madrid: Alianza editorial. 1995).

INTERNETEKO BALIABIDEAK:

www.ehu.es/zapiain
www.uhinbare.com

8. TUTORETZA ORDUAK

Tutoretza ordutegia honako baliabide edo plataformetan aurki daiteke: E-gela eta UPV/EHUko Webgunea.